

Regnskapsdata i FoU-statistikken

ØKONOMISEMINAR FOR STATLIGE UNIVERSITETER OG HØYSKOLER 2024, 5. NOVEMBER 2024

KAJA WENDT, KRISTOFFER RØRSTAD, HEBE GUNNES

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Agenda

1. Kort om FoU-statistikk

2. Regnskapsdata for 2023

3. Resultater for FoU-statistikken 2023

4. Årlige innsamling av regnskapsdata fra 2024

5. Spørsmål?

1. FoU-statistikk i Norge

- FoU: forskning og utviklingsarbeid, inkl. grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid, 5 kriterier
- Universitets- og høgskolesektoren én av tre forskningsutførende sektorer (inkluderer univ.sykehus), data tilbake til 1960-tallet
- Hovedundersøkelse for oddetallsår, spørreskjema til institutt/enhet, forenklet statistikk i mellomår + tidsbruksundersøkelser
- Viktig del av kunnskapsgrunnlaget om forskningssystemet
- Internasjonal rapportering (OECD og Eurostat)

2. Om regnskapsdataene i statistikken

- Felles innsamling fra 2015. Enhetlig mal og aggregeringsnivå
- Styringsgruppe med KD, UHR, Forskningsrådet
- Arbeidsgruppe med NIFU (nå SSB), NSD (nå Hk-dir) og læresteder
- Forankret i «Desemberbrevet» til sektoren
- Datafangst hos HK-dir (DBH), som oversender til SSB

Arbeidsgruppen for regnskapsdata til FoU-statistikk

- Kan kontaktes for spørsmål, f.eks. angående:
- Datauttrekk/modell for rapportering
- Behandling av internregnskap
- Opplegg for FoU-andel
- Hos DBH: Ragna Waagø
- Hos SSB: Kristoffer Rørstad
- NTNU: May-Britt Olden Larsen
- UiA: Geir Sune Østmoe
- UiB: Gry Flatabø
- UiO: Morten Skare
- UiT: Elin Andersen og Geir Sørensen
- USN: Britt Jorunn Langøy
- OsloMet: Berit Mathisen

2. Regnskapsdata for 2023

- Alle leverte tall, tusen takk!
- Vi bruker **regnskapsførte utgifter** i kalenderår, etter stedkode, utgiftsart og primær finansieringskilde, uten avskrivninger
- Uregelmessigheter i data oppdages gjerne underveis
- Store datafiler: gjerne en linje per utgiftsart, finansieringskilde, stedkode, dere kjenner dataene best, ev kan vi aggregere

2. Regnskapsdata for 2023, forts.

- Lønnsmidler til stipendiater registreres på **fakultetsnivå**, utfordrende å få med (inngår ikke i forhåndsutfyllingen)
- **Egenandel** ved eksternprosjekter skal ikke med, blåser opp tall, all basisfinansiering kommer uansett med (overhead med FoU-andel)
- **Skille fra basisfinansiering:** Klinikkinntekter og inntekter fra andre departementer
- **Internregnskap:** Ulik føring av enkeltkonti (941)

Mal for innrapportering av regnskap 2023

1. Beløp per konto, finansieringskilde og kostnadssted (3-siffernivå) + felt for FoU-andel
2. Internregnskap per konto, kilde og sted (4-siffernivå) + felt for FoU-andel
3. Investeringer: tilgang i note 4 og 5 per kilde og sted (tomter og bygg, vitenskapelig utstyr, annet) + felt for FoU-andel
4. Fil med kostnadssteder (nummer og beskrivelse)
5. Fil med klassifisering av finansieringskilder (nummer og beskrivelse)
6. Fil med beskrivelse av internregnskapet (lønn, drift, ikke FoU)

2. Regnskap, finansieringskilder

- Basert på Note 1 i årsregnskapet
- Næringsliv antagelig overestimert (fordi utenlandsk næringsliv ligger her)
- Utland: flere som skiller ut dette nå? Måten dette registreres på gjør at vi antagelig underestimerer dette i FoU-statistikken (utenlandsk næringsliv mangler)
- Klinikkinntekter som ekstern finansiering (andre nasjonale kilder)

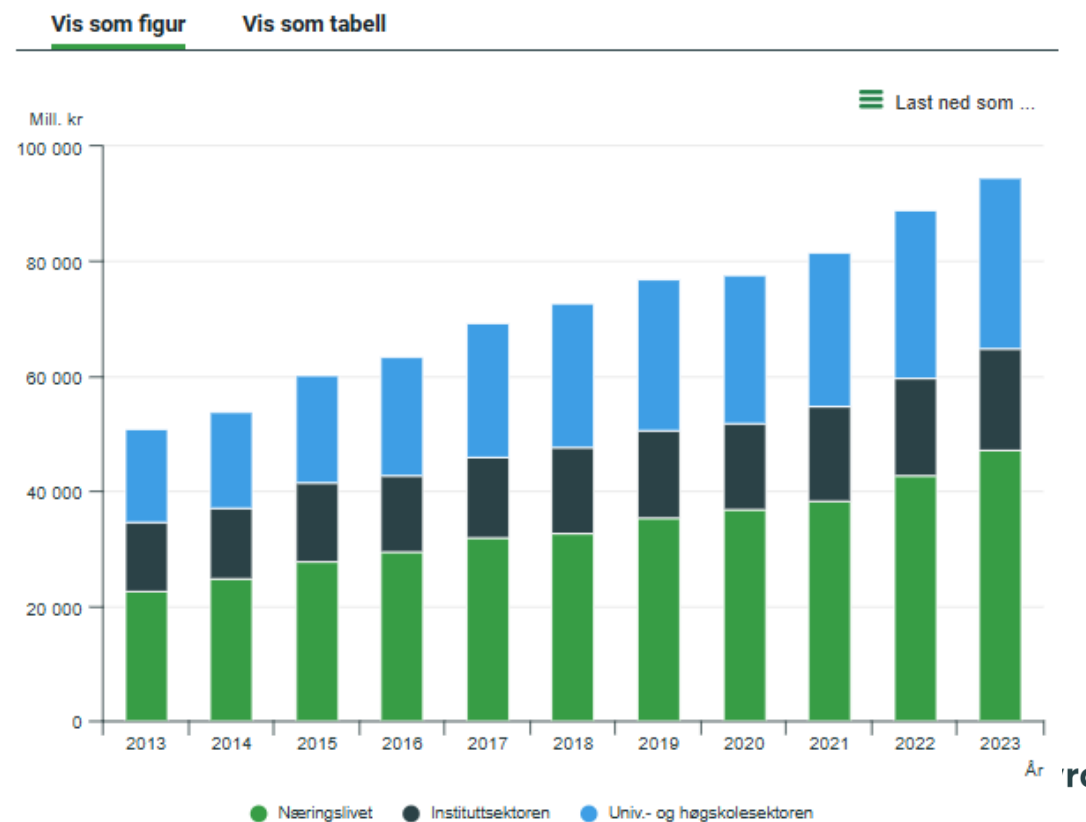
3. Resultater

- Ny FoU-andel av BNP: 1,84 % (1,56 % i 2022)
- UoH: 29,6 milliarder kroner i FoU i 2023.
- Realnedgang på -1,8% fra 2021.
- Realvekst eksterne midler på 6%
- Realnedgang på 6% for basisfinansiering.
- Kommer: Mangfold og monitor i desember, temastatistikk våren 2025

Nullvekst i norsk FoU i 2023

I Norge ble det brukt nær 95 milliarder kroner på FoU i 2023. Det gir en FoU-andel av BNP på 1,84 prosent. Det var realvekst i næringslivets FoU, mens universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren hadde realnedgang i FoU-utgiftene.

Figur 1. FoU-utgifter etter utførende sektor¹. 2013-2023. Mill. kr. Løpende priser

4 Årlig innsamling av regnskapsdata fra 2024

- Ønske om å rapportere **bedre FoU-statistikk** i mellomliggende år (partallsår) med flere variabler (f.eks. fagområde)
- Modernisering av produksjonsløpet. Raskere og høyere kvalitet når regnskapsdata for FoU-statistikken blir del av institusjonenes årlige regnskapshjul

4. Årlig innsamling, tidsplan

- Bestilling av regnskapsdata januar/februar med oppdaterte maler
- DBH legger ut rapporteringsfiler tidlig, januar/februar
- Frist for rapportering **15. mars**
- SSB bearbeider data og bruker FoU-andeler fra 2023
- Oppgaver fra Statsbygg
- Ferdig FoU-statistikk for 2024 i oktober 2025

6 Merking av FoU-andel

- Drømmen er en **ekte selvangivelse** med regnskapsdata som ingen trenger å endre + FoU-andeler basert på prosjektleders anslag ved opprettelse av prosjekt
- 7 læresteder leverte noe.
- Vi vil gjerne ha gjennomsnittlige FoU-andeler per finansieringskilde.
- Tips om hvordan merkingen kan utnyttes til å utarbeide FoU-andeler på kildenivå?

Spørsmål nå?

- Ta senere gjerne kontakt med oss i SSB, Ragna i DBH, eller kollegaer i arbeidsgruppen for regnskapsdata til FoU-statistikken
- Her finner du resultater fra FoU-statistikken 2023, tidsserier og institusjonstall: [FoU-statistikk for sektoren](#)

Tusen takk!

